

Iom HaKipurim - Kaparot, o datină de secole [anul 5786) כפרות

Kaparot este o tradiție extrem de veche, care se derulează în ajun de Iom Kipur. După căderea celui de al doilea Templu și abrogarea ceremoniei țapului ispășitor, s-au inițiat ceremonii alternative pentru căință materială de la păcatele omului. După aceea, s-a stabilit o tradiție controversată de mulți în zilele noastre, în care se învârtește o găină sau un cocoș deasupra capului cerând ca pasărea să moară și nu omul, care să trăiască în bine. După ce se termină ritualul pentru toți, pasărea este jertfită și, de obicei se dă săracilor sau este răscumpărată și banii se dau săracilor. Unii îndeplinesc cutuma fără animale, învârtind bani deasupra capului, care sunt donații direct săracilor.

Înțelepții din această perioadă îndelungată post-talmudică sunt divizați în două tabere - una care favorizează ritualul, iar a doua care se opune clar și răspicat. Astăzi, organizațiile de apărare a drepturilor animalelor stau în fruntea opoziției la acest ritual antic.

Ritualul

Se obișnuiește să se țină cutuma în dimineața ajunului de Iom Kipur, însă se poate face în toate cele zece zile dintre Roș Hașana și Iom Kipur. Cel care îl face, ține găina (pentru fete) sau cocoșul (pentru băieți) și spune următoarele versete:

„Omul

- Cei care stau în beznă și întuneric, cei încătușați în sărăcie și în fiare (Psalmi 107:10)
- (Domnul) îi scoate din beznă și le rupe lanțurile (Psalmi 107:14)
- Nelegiuire lor îi derutează pe cei proști din drum, iar de la fărădelegile lor ei vor suferi, orice mâncare ei vor detesta și vor ajunge la porțile morții, în necazul lor strigau spre Domnul, ca El să-i salveze de la strâmtorare. A trimis cuvântul său și i-a vindecat și i-a scăpat din mormintele lor, i-au mulțumit Domnului Dumnezeului pentru îndurarea sa și minunile făcute lor. (Psalmi 107:17-21)
- Dacă vine la om un înger susținător dintr-o mie care să-i spună care este cinstea lui, [Domnul] îl va grația și va spune, scutește-l ca să nu coboare în lumea morților (Iov 33:23-24)

Aceasta este alternativa mea, acesta este schimbul meu, acesta este mântuirea mea, acesta este cocoșul/găina care va merge la moarte (banii care vor merge la caritate), iar eu voi merge la viață lungă, bună și în pace”.

Rugăciunea se repetă de trei ori. Obiceiul este să se folosească găini albe, culoare care simbolizează pe cei neprihăniți sau pe iertarea fărădelegilor, după cum ne spune profetul Isaia: „... dacă păcatele voastre vor fi ca [pânza] cărămizie, ele se vor face albe ca zăpada” (Isaia 1:18). În orice caz, găinile albe nu sunt obligatorii.

Adaptarea obiceiului

Ritualul este amintit pentru prima oară în sec. al șaptelea de un înțelept din orașul Sura în Babilonia. Lucrurile apar într-un comentariu atașat Talmudului, care amintește acest obicei, într-o formă puțin diferită de cea de astăzi, deja din perioada talmudică. Este clar că are legătură cu jertfirea animalelor și a păsărilor dinaintea sărbătorii de Iom Kipur.

Disputa legată de acest ritual a început încă din perioada aceea. Ea s-a întărit în Evul Mediu, mai ales în Spania. Marele înțelept Ramban (Nahmanides, Spania sec. 13) scrie că originile obiceiului se află în păgânism și în superstiții. Alții au criticat acest fel de jertfă deoarece jertfe de animale pot fi aduse numai în Templu, care nu există deocamdată. Marele înțelept, Rabi Iosef Karo, autorul codexului de reguli „Șulhan Aruch” neagă și el aplicarea acestei cutume. Ramban nici măcar nu-l amintește.

Astăzi, organizațiile de protecție a animalelor se opun drastic obiceiului. În Israel și legislația se opune, sacrificarea animalelor nu poate fi făcută în particular, ci doar de instituții aprobate de stat sub supravegherea unui medic veterinar. Primul proces în acest sens a avut loc în 2007. De aceea, marea majoritate s-a lepădat de obiceiul milenar și în locul lui donează bani nevoiașilor.